

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno diplomantky:	Beno Jeřábek
Téma práce:	Alternativy nepodmíněného trestu odnětí svobody
Rozsah práce:	126 725 znaků včetně mezer (cca 70 NS)
Datum odevzdání práce:	18. 1. 2022 (tištěná i elektronická verze)
Vedoucí práce:	JUDr. Dalibor Šelleng, Ph.D.
Oponent:	JUDr. Jiří Mulák, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost) tématu

Diplomant Beno Jeřábek, student Právnické fakulty UK, si jako téma své závěrečné práce vybral problematiku „*Alternativy nepodmíněného trestu odnětí svobody*“. Jedná se o téma vhodné ke zpracování diplomové práce. Téma je rovněž aktuální vzhledem novelám trestních předpisů (trestního zákoníku a trestního řádu), které mají za cíl zvýšit aplikovatelnost právě alternativních trestů (srov. např. novelu trestních předpisů provedenou zákonem č. 220/2021 Sb.).

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Při zpracování tématu byly nutné znalosti trestního práva hmotného i procesního, ale také kriminologie. Z hlediska použitých metod diplomant při sepsu práce využila zejména metod deskripce a analýzy.

3. Formální a systematické členění práce

Předložená práce má po formální stránce devět číslovaných kapitol, které jsou doplněny o úvod, závěr a povinné přílohy. Kapitola první se věnuje pojmu a účelu trestu, teoriím trestání (autor používá pojem „trestní teorie“) a zásadám ukládání trestů. Kapitola druhá je zaměřena na retributivní a restorativní justici (pojem a principy). Kapitola třetí hovoří o alternativních opatření (pojem alternativní opatření, alternativní tresty, alternativy k potrestání, procesněprávní alternativy, historický vývoj ukládání alternativních trestů k trestu odnětí svobody). Předmětem kapitoly čtvrté je podmíněné odsouzení k trestu odnětí svobody (řešeny též otázky historických souvislostí a rozhodnutí o osvědčení). V následujících kapitolách je pojednáno o jednotlivých alternativních trestech – domácí vězení (kapitola pátá), peněžitý trest (kapitola šestá), obecně prospěšné práce (kapitola sedmá), zákaz činnosti (kapitola osmá) a zákaz vstupu na sportovní, kulturní a jiné společenské akce (kapitola devátá). Poslední kapitolou je pak stručný závěr. Formální a systematické členění odpovídá charakteru diplomové práce. Výtku lze vznést k tomu, že diplomant použil více kapitol pouze o několika stranách. Pořadí kapitol je však správné a má svoji logiku.

4. Vyjádření k práci

Jedná se o standardní zpracování širokého tématu. Diplomantovi nelze upřít snahu o zpracování tohoto důležitého a atraktivního tématu. Předložené práci vytýkám především její popisnost a absenci detailního zpracování problematických momentů jednotlivých alternativních trestů. Je škoda, že se diplomant také blíže nezabýval problematikou vykonávacího řízení (výkonu trestu). Je třeba konstatovat, že práce na dlouhé řadě míst nejde nad rámec učebnicového (či komentářového) výkladu doplněné o nepodstatný historický výklad. Informační hodnota práce je tak mnohdy zcela nepatrná. Pro aplikační praxi zcela bezvýznamná. Pokud jde o práci s prameny, tak těch diplomant nenalezl mnoho (další články, komentáře), přitom jich existuje dlouhá řada (nejen v ČR, ale i v zahraničí). Uvedené je důsledkem toho, že si diplomant – podle názoru oponenta - nevhodně zvolil cíl své práce a prakticky vůbec nedefinoval výzkumné otázky. Práce je na samé hranici obhajitelnosti. Diplomant se nedopustil žádných nepřesností a na některé dílčí

aspekty si vytvořil svůj vlastní názor. Závěr práce mohl být lepším vyvrcholením zkoumaného jevu. I přes všechny shora uvedené výtky práci kolegy Jeřábka doporučuji k obhajobě, neboť předložená práce ještě splňuje formální i obsahové náležitosti, které jsou standardně kladeny na tento typ práce.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Definovaný cíl práce („zmapovat právní úpravu a vývoj vybraných alternativních trestů a zamyslet se nad jejich efektivitou a zvážit jednotlivá pozitiva a negativa“) byl v zásadě splněn. Diplomant mohl být při formulaci cíle mnohem ambicióznější. Výzkumné otázky definovány nebyly.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	System Theses: 6 % (maximální podobnost) System Turnitin: 34 % (celkové % podobnosti) Po kontrole dostupných protokolů konstatuji, že: Práce není plagiátem a ani kompilátem jiných prací. Autor řádně cituje.
Logická stavba práce	Práce má v zásadě logickou strukturu – blíže viz bod 3.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autor čerpá především z českých zdrojů, kterých ke škodě věci není mnoho. Citace jsou provedeny řádně a dle norem.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Práce je místy popisná. Jedná se o poměrně široké téma (jde o všechny tresty, které nejsou spojeny s nepodmíněným trestem odnětí svobody). Autorovi nelze upřít snahu zpravovat téma v jeho šíři, tím však ustupuje prvek detailnosti, nicméně hloubka provedené analýzy je – ve vztahu k tématu - ještě dostatečná.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Přehledná. Práce je obohacena o statistická data (srov. tabulky na str. 28, 34, 44, 53, 58 a 63).
Jazyková a stylistická úroveň	Práce je prosta gramatických i stylistických chyb. Žádná neobvyklá slovní spojení jsem neobjevil.

6. Přípomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Doporučuji.
Navržený klasifikační stupeň	Dobře (3).
Otázka k obhajobě	Peněžitý trest po novelách provedených zákony č. 333/2020 Sb. a č. 220/2021 Sb. – hodnocení přijatých změn a vykonávací řízení.

V Praze dne 23. ledna 2022

JUDr. Jiří Mulák, Ph.D.
oponent